

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

КОСТЮК Сергій Михайлович

УДК 327.51 (048)

**СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ
УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ**

Спеціальність 23.00.02 – Політичні інститути та процеси

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата політичних наук

Чернівці – 2004

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана на кафедрі політології та соціології історичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор політичних наук, доцент
КРУГЛАШОВ Анатолій Миколайович,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
завідувач кафедри політології та соціології

Офіційні опоненти: доктор політичних наук, професор
ВАСИЛЕНКО Світлана Дмитрівна,
Одеська національна морська академія,
професор кафедри українознавства
кандидат політичних наук
МХИТАРЯН Наталія Ігорівна,
Національний інститут стратегічних досліджень,
головний консультант відділу зовнішньополітичної стратегії

Провідна установа: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України,
відділ правових проблем політології (м. Київ)

Захист відбудеться “22” жовтня 2004 р. о 10:00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича за адресою: 58012, м. Чернівці, вул. Кафедральна, 2, корп. 14, ауд. 18.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за адресою: 58012, м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23.

Автореферат розісланий “21” вересня 2004 р.

Учений секретар

спеціалізованої вченої ради

ПІДПИС НА ДРУКОВАНІЙ КОПІЇ

Н.Ю. Ротар

2004 . 2007 .

, багатовекторної

0104U004284. 2000 .

2004–2005 . . . ,

“ ”, -

, -

-

, -

. “ -

: “ -

” (, 2000 .); “ ”

(, 2001 .);

“ – – – ” (, 2004 .);

“ ” (,

2004 .); -

. (, 2004 .). -

. -

, -

, -

, -

. -

. -

. -

, -

25 (252 193 , . . .)

).

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

“

” -

-

, -

“Джерельна база дослідження” -

,
 .
 , , - .
 - —
 .
“Правова основа відносин України з ЄС” -
 - ,
 — ,
 .
 1 2004 .
 :
 , (-
), 25 , ,
 , 25
 .
 2003 — ,
 2007 — ,
 .
 “
 -
 ” “
 ”.
 ,
 ,
 .
 -
 -
 , ()
 ,
 .
“Інституційні механізми забезпечення європейської інтеграції України” -
 - ,
 :
 , -

-
ний діалог”
1989 .

2003 .

“Політич-

“ -15”,

;

;

“Взаємини в науково-технічній та гуманітарній сферах”

“Взаємини в науково-технічній та гуманітарній сферах”

“Вплив процесу розширення ЄС на Україну”

“Критерії вступу до ЄС і ступінь відповідності їм України”

“Критерії вступу до ЄС і ступінь відповідності їм України”

4.

5.

ціації”

: “Status Quo” “УПС+”.

“Асо-

() *Нормативно-правове забезпечення.*

2004 .

”

() *Фінансове забезпечення.*

2005 .

() *Організаційне забезпечення.*

() *Кадрове забезпечення.*

“

”

() Інформаційне забезпечення.

“ ”
 ;
 ;
 ”;

1) . //

., 2000.— . 17.— . 2.— С. 44–60.

2) .. : , //

С. 196–202 (60%), 2001.— . 4.—

3) . // .— 2001.— 4.—

С. 22–26.

4) . // .— 2004.— 2.— . 80–85.

5) . — : , , //

1999.— . 35.— С. 250–260.

6) . // .—

2001.— 4.— С. 19–20.

7) . // -

. 3.— С. 61–68. —1999.—

8) . : -

. 128–130. , 2004.—

НблМ бүфеп-

SUMMARY

Kostyuk S. . State and Prospects of Cooperation between Ukraine and the European Union.— Manuscript.

Thesis for obtaining a scholar degree “*Kandydat Nauk*” in Political Science, concentration 23.00.02 — Political Institutions and Processes.— Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2004.

This dissertation is the systematic research of the status and prospects of co-operation between Ukraine and the European Union. Bearing in mind Ukraine’s strategic goal — membership in the EU, achievements and problems of bilateral cooperation are analysed, the level of accomplishment of Copenhagen EU membership criteria by Ukraine are examined, prospective models for Ukraine’s European integration are forecasted, and policy actions to foster Ukraine–the EU cooperation are recommended.

Analysis of bilateral relations helped attain a clear picture of the cooperation that reflects interconnections between processes and phenomena in the context of Ukraine’s European integration. The author stresses the following aspects: First, much research is focused on the problem of Ukraine’s

European integration, however, the research results need to be reanalysed under current geopolitical circumstances. Second, today Ukrainians do not consider the EU as their only alternative. They are in favour of declaring a county-wide public policy geared in a strategic direction. Third, there is sufficient legislative basis for Ukraine's European integration therefore; it is not worth adopting additional documents. Fourth, beyond organizational, financial, legislative, and informational support of Ukrainian integration, there is no promotion of an effective realization of the country's strategic course.

Evaluation of the status of cooperation between Ukraine and the EU helped to draw the following conclusions:

1) There are two approaches toward Ukraine — EU relations, the so-called “Kyiv approach” and the “Brussels approach”. The Ukrainian side emphasizes the importance of signing the Association Agreement, while the EU focuses on domestic changes in Ukraine as a necessary precondition for its full fledged European integration.

2) The most intensive bilateral cooperation is in the political sphere, less intensive in trade and economy, science and technology, and humanitarian spheres. The key problem remains an implementation of political dialogue results into concrete projects by increasing the effectiveness of bilateral cooperation structures, promoting stability of bilateral executive institutions, developing cooperation between science, culture and business circles.

3) Instruments against negative consequences of EU enlargement for Ukraine will be Ukraine's market economy status; its membership in the WTO; the EU-Ukraine free trade zone, faster process of certification and standardization of Ukrainian production according to EU norms and standards.

4) According to the Copenhagen criteria Ukraine is behind Bulgaria and Romania in achievement. Thus, the country's leadership should focus on domestic reforms, providing democratic development, economic growth, and guaranteeing human rights and freedoms in the short-term prospective.

5) The most plausible models for development of Ukraine—the EU relations in mid-term prospective are “*Status Quo*” (remaining bilateral cooperation in the framework of the Partnership and Co-operation Agreement (PCA) between the EU and Ukraine) and “*PCA+*” (enhancing PCA with additional documents in the field of energy, and international security). The

model of “*Association*” (signing out the Association Agreement between Ukraine and the EU) that opens a prospective for Ukraine’s membership is a seemingly unlikely event.

The author proves that internal reforms, primarily focused on Constitutional rights and freedom protection, as well as Ukraine’s transformation from a territory on the map of Europe into a true European country of political, social and economic stability are essential for the country’s “European Choice”.

The lack of tangible transformation results would jeopardize Ukraine’s chances to become an EU association member-state in a mid-term prospective, and escalates the risk for remaining a “buffer state” between Russia and the European Union in the long-term.

The author defined a series of complex measures to promote effectiveness in Ukraine’s European integration process using the following directions:

() *Standard and legislative support*. The Verkhovna Rada of Ukraine by the end of 2004 should adopt a Law of Ukraine “On Trans-border Cooperation”; by the Presidential veto on the Law of Ukraine “On the National Programme of Adaptation of Ukraine’s Legislation to that of the EU”, ratify the European Convention “On Trans-border Television” and modify legislation to EU standards and norms.

(b) *Financial support*. The Cabinet of Ministers of Ukraine and the Verkhovna Rada of Ukraine should foresee increasing financing of Ukraine’s European integration measures in the State Budget in 2005; increase control on non-purpose use of funds assigned to European integration programmes.

(c) *Organizational support*. Discuss the possibility to create a State Committee for Regional Policy and the Council of International Regional Cooperation under this Committee.

(d) *Personnel support*. Provide preparation of national personnel in the sphere of European integration by strengthening and implementing “The State Programme for Preparation, Retraining, and Advancing Experts in the Sphere of European integration”, improve the selection system of personnel for vacant public official positions, and involve those Ukrainian citizens who were educated abroad.

(e) *Informational support*. Expedite the realization of the project of broadcasting “Euronews” in Ukraine, create the European Information

Centre in Ukraine; encourage broadcasting of Ukraine's satellite channel in EU member-states; promote cooperation with European Commission DG "Information Society"; encourage Ukrainian mass media coverage of Ukraine–the EU relations.

Key words: Ukraine, the European Union, Euro-integration processes, political dialogue, foreign policy, democratic process, EU enlargement, association, Euro-integration models.

